

Useljeničke (Immigrant) Vize
PRIRUČNIK

S a d r ž a j :

Vrste Useljeničkih (Immigrant) viza - Priručnik	
Useljeničke (Immigrant) Vize	1
PRIRUČNIK	1
Značajnije novosti i izmene u radu INS-a.....	4
<i>SEVIS program za strane studente .....</i>	<i>4</i>
<i>Formulari DS-156 i prateći formulari (DS-157 i DS-158) .....</i>	<i>4</i>
<i>Zabrana prelaska sa B statusa na F status.....</i>	<i>4</i>
<i>Novi formulari.....</i>	<i>4</i>
<i>Registracija pojedinih grupa aplikanata .....</i>	<i>5</i>
<i>Obavezna prijava promene prebivališta .....</i>	<i>5</i>
<i>CENA PRIVREMENIH VIZA ZA USA POVEĆANA JE SA \$65 NA \$100.....</i>	<i>5</i>
<i>(Velika) kašnjenja u obradi zahteva za vize.....</i>	<i>5</i>
<i>INS reorganizacija .....</i>	<i>5</i>
<i>Promene u režimu za J vizu (cultural exchange).....</i>	<i>6</i>
Detaljna lista, definicije, postupak i objašnjenja za dobijanje pojedinih viza	7
Detaljna lista useljeničkih (immigrant) viza (Green Card)	8
Bliski Srodnici (immedate relatives).....	8
Preferencijalne kategorije	8
EB-1	8
EB-2	8
EB-3	8
EB-4 Specijalni imigranti.....	8
EB-5	8
Useljeničke (immigrant) vize generalno.....	9
Useljeničke (immigrant) vize bazirane na srodstvu.....	11
A. Lica u neposrednom srodstvu sa američkim državljanima (immediate relatives) 11	
1. <i>Deca i roditelji američkih državljana .....</i>	<i>11</i>
2. <i>Supružnici američkih državljana.....</i>	<i>12</i>
3. <i>Udovice i udovci američkih državljana.....</i>	<i>12</i>
4. <i>Derivatni članovi porodice .....</i>	<i>12</i>
B. Drugi bliski srodnici američkih državljana (Preferencijalne kategorije)	13
1..... <i>Neoženjena i neudata deca američkih državljana</i>	<i>13</i>
2..... <i>Neoženjena i neudata deca useljenika (Permanent Residents -Green card)</i>	<i>13</i>
3..... <i>Sinovi i kćeri američkih državljana koji su u braku</i>	<i>13</i>
4. <i>Braća i sestre američkih državljana.....</i>	<i>13</i>
5. <i>Derivatni članovi porodice .....</i>	<i>14</i>

C. Brojčana ograničenja za useljenje po osnovu srodstva.....	14
Useljenje u US (Green Card) putem braka	15
Uslovi za dobijanje useljeničkog (immigrant) statusa na osnovu braka	15
Postupak za traženje useljeničke (immigrant) vize bazirane na srodstvu.....	18
Useljeničke (immigrant) vize bazirane na zapošljenju u USA.....	20
Kategorije i brojčana ograničenja (kvote)	21
Brojčana kvota	21
Kategorije	22
Prva kategorija - EB1	22
Druga kategorija - EB2.....	22
Treća kategorija - EB3.....	22
Četvrta kategorija - EB4.....	22
Peta kategorija - EB5	23
EB1.....	24
Lica koja poseduju post-diplomsko obrazovanje (doktori nauka i magistri) i lica sa "izuzetnim sposobnostima"	26
EB3.....	29
Postupak za dobijanje EB (1-3) VIZE	32
EB5 Investitor Useljenička Viza	34
Uslovi za dobijanje EB5 Investitor vize.....	36
Prilikom predaje aplikacije za vizu potrebno je dokazati sledeće:	38
Uslovni status nakon što je viza odobrena	39
Definicije koje koristi INS pri odlučivanju o zahtevima za EB5 (Investitor Green Card):	40
Labor Certification.....	42
Postupak za dobijanje "Labor Certification"	42
Grupa I.....	43
Grupa II.....	44
Postupak za dobijanje LC.....	45
Zahtev za dobijanje useljeničkog (Permanent Resident) statusa u USA	47
<i>Copyright Notice</i>	49

Značajnije novosti i izmene u radu INS-a

SEVIS program za strane studente

Ovaj program stavlja u obavezu škole koja ima strane studente da dobije odobrenje INS-a za učešće u elektronskom programu baziranom na Web tehnologiji čiji je zadatak da prati promene u statusu stranih studenata. Vlasnici viza iz kategorija F, J i M moraju da prijave promene u svojem školskom statusu, a škola je dužna da iste prijavi INS-u kroz SEVIS (Student and Exchange Visitor Information System). Za početak, sistem je “na probi”, a USA Patriot Act propisuje da se isti mora implementirati počev od Januara 1, 2003. Škole koje ne učestvuju u programu neće biti u mogućnosti da primaju strane studente.

Formulari DS-156 i prateći formulari (DS-157 i DS-158)

Počev od Jula 2002, osobe koje apliciraju za F i J vizu moraju da popunjavaju i DS-158, uz obavezni DS 156, koji je zamenio stari OF-156.

Podaci koji se traže: ime supružnika/e, adresa u zemlji porekla, imena i podaci za roditelje i braću i sestre, radno iskustvo, podaci o poslodavcima i kontakt adrese i podaci osoba koje mogu da verifikuju ono što je pri popunjavanju dato. Takodje, formular DS-156 se sada koristi umesto formulara OF-156 za druge privremene (non-immigrant) vize za koje se pre koristio stari OF-156 (na primer, za vize iz B kategorije). Takodje, sva lica starosti između 16 i 45 godina koja podnose aplikacije za pojedine privremene (non-immigrant) vize biće obavezna da popune formular DS-157 sa sličnim pitanjima kao i DS-158.

Zabrana prelaska sa B statusa na F status

Iako je pre bilo moguće doći u USA kao turista pa onda promeniti status u F (student) vizu, od Aprila 2002 ovo nije moguće učiniti automatski. Naime, kada bi neko ko boravi u USA kao turista pronašao školu koja bi odobrila aplikaciju za pohađanje nastave, status je mogao da se izmeni “u hodu”. Sada to više nije moguće. INS mora da odobri pre nego što bi ovo lice moglo da pohađa nastavu.

Novi formulari

Mnoštvo novih formulara odobreno je za korišćenje od strane INS-a. Proverite da li je formular koji posedujete i želite da upotrebite još uvek važeći. To možete učiniti na INS-ovom web sajtu na sledećoj web adresi:

<http://www.ins.usdoj.gov/graphics/formsfee/forms/index.htm>

Registracija pojedinih grupa aplikanata

Obavezna registracija lica koja borave u USA, a dolaze iz pojedinih zemalja za koje vlada USA smatra da predstavljaju opasnost po bezbednost. Takodje, lica iz ove kategorije ne mogu više da vrše automatsku revalidaciju viza iz Kanade i Meksika. O ovome pročitajte više na:

<http://www.ins.usdoj.gov/graphics/lawenfor/specialreg/index.htm>

Obavezna prijava promene prebivališta

Sva lica koja u USA borave duže od 30 dana (uključujući i vlasnike green card), a nisu državljani USA (sa retkim izuzecima, kao, na primer, diplomate) moraju da prijave promenu svojeg prebivališta u roku od 10 dana od dana preseljenja. INS je najavio striktnu primenu ovog propisa. Kazne se kreću od novčane kazne do \$200 pa do kazne zatvora od 30 dana.

CENA PRIVREMENIH VIZA ZA USA POVEĆANA JE SA \$65 NA \$100 (1. NOVEMBRA 2002)

Od 1. novembra 2002. godine Stejt Dipartment povećao je cenu privremenih (non-immigrant) viza u svim zemljama na \$100 sa sadašnjih \$65. Ova taksa odnosi se na sve neuseljeničke vize, kao i na sve pogranične propusnice. Obrazloženje: ova korekcija cena uskladiće cenu viza sa stvarnim troškovima obrade zahteva za vize.

(Velika) kašnjenja u obradi zahteva za vize

Zbog povišenih mera sigurnosti, konzulati i INS predstavništva vrše dodatne sigurnosne provere lica koja su podnela zahtev za USA vizu. Ovo se odnosi na sve vrste viza. Takodje, obavljaju se intervjui u većem broju slučajeva nego pre događaja od Sept. 11. Kao dodatak, INS se priprema da obavlja intervjue sa svim odraslim podnosiocima zahteva.

Takodje, INS predlaže da se po pravilu B viza izdaje na maksimalni vremenski period vazenja od 30 dana. Iako ovo još nije slučaj i konačna odluka se još uvek očekuje, predlog INS-a je da turističke i biznis vize iz B kategorije važe samo 30 dana od dana ulaska u USA. Većina onih koji su od polovine 2002 dobijali ove vize su ionako uglavnom dobijali 30-to dnevne vize.

INS reorganizacija

INS će tokom sledeće dve godine biti reorganizovan. Funkcije koje su ovoj agenciji do sada pripadale, a tiču se kontrole prelaska granice i izvršavanja zakona prelaze u novonastalu agenciju pod imenom *Homeland Security Department*, dok se tradicionalne administrativne funkcije INS zadržati, ali pod promenjenim imenom.

Promene u režimu za J vizu (cultural exchange)

Novi formular **DS-2019** zamenjuje stari **IAP-66**. O ovome pročitajte više na sledećoj adresi:

<http://travel.state.gov/visa;exchange.html>

Takodje, naknada za aplikaciju za *Visa Waiver* je povećana na \$230. Informacije o trenutnom statusu J aplikacije mogu se dobiti i on-line na:

<http://63.70.23.80>

Molimo čitaoca da ima ove promene u vidu dok čita ovaj priručnik.

**Detaljna lista, definicije, postupak i objašnjenja
za dobijanje pojedinih viza**

Detaljna lista useljeničkih (immigrant) viza (Green Card)

<p>Vize bazirane na srodstvu</p> <p><u>Bliski Srodnici (immediate relatives)</u></p> <p>Bračni drugovi, deca i roditelji državljanina USA</p> <p><u>Preferencijalne kategorije</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Neoženjena i neudata deca državljanina USA (do navršenih 21 godine starosti) 2a. Bračni drugovi i deca lica u useljeničkom statusu (Permanent Resident) 2b. Neoženjena i neudata deca lica u useljeničkom statusu (Permanent Resident) preko 21 godine starosti 3. Oženjena i udata deca državljanina USA 4. Braća i sestre državljanina USA 	<p>Vize bazirane na zaposlenju u USA</p> <p><u>EB-1</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Izuzetni profesori univerziteta i naučni radnici ▪ Menadžeri multinacionalnih kompanija <p><u>EB-2</u></p> <p>Doktori nauka, magistri i druga lica sa izuzetnim znanjima i sposobnostima</p> <p><u>EB-3</u></p> <p>Lica sa univerzitetskom diplomom i lica sa deficitarnim zanimanjima</p> <p><u>EB-4</u></p> <p>Specijalni imigranti</p> <p><u>EB-5</u></p> <p>Investor viza (Green Card)</p>
<p style="text-align: center;">Posebne kategorije</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Azilanti/Izbeglice ▪ Viza Lutija ▪ Amnestija ▪ “Private Bill” 	

Useljeničke (immigrant) vize generalno

Strani državljani koji dolaze u USA u posetu, da bi radili u USA ili žele da se nasele ili investiraju u USA podeljeni su u dve generalne grupe:

- useljenici (immigrant) – lica koja imaju želju da u USA ostanu na duzi period i zatraže USA državljanstvo,
- lica sa privremenim vizama (non-immigrant) – lica koja dolaze u USA da bi tu privremeno boravili, pohađjali školu ili radili.

Ovaj priručnik obradjuje vize koje su na raspolaganju stranim državljanima (“aliens”) u prvoj kategoriji – kategoriji useljenika. Lica koja ulaze u USA kao nosioci privremenih (non-immigrant) viza ne mogu ostati u USA nakon što njihovoj vizi istekne rok. To mogu uciniti samo u slucaju da su podneli zahtev za promenu statusa (sa non-immigrant na immigrant vizu). Lica koja su, medjutim, došla u USA kao nosioci viza iz prve kategorije, kategorije useljeničkih (immigrant) viza mogu ostati u USA na neograničeno vreme. Lice koje je u useljeničkom statusu može, ali ne mora, da zatraži USA državljanstvo. To je individualno pravo i mnogo je onih koji nikada ne zatraže USA državljanstvo. Takodje, postoji još jedan uslov koji ova lica moraju da ispunjavaju da bi nesmetano mogli da koriste sva prava koja su im na raspolaganju dok su u ovom zakonskom statusu – to je da ne ucine ništa što bi predstavljalo razlog za oduzimanje statusa koji imaju. Lica koja su u ovom statusu dobijaju identifikacione iskaznice zvane “Green Card” po zelenoj boji koja se nalazila u

pozadini pre nego što je zamenjena novom iskaznicom, I-551 koja je u stvari crvene boje sa belim i plavim delovima. Lica koja se nalaze u ovom statusu nazivaju se “Permanent residents”.

Za razliku od privremenih (non-immigrant) viza za koje u vecini slucajeva nije propisana godišnja kvota koja se može izdati stranim državljanima, za useljeničke vize postoji godišnja kvota u iznosu od 270,000 viza. Od ovog broja izuzete su vize koje se odnose na bliske srodnike (immediate relative) i broj viza koje se mogu izdati licima koju spadaju u ovu kategoriju nije ogranicen. U ovu grupu spadaju sledeca lica: roditelji, deca (koja nisu navrsila 21 godinu starosti) i bračni drugovi USA državljana. Svi ostali svrstani su u jednu od preferencijalnih kategorija i sledno tome ostvaruju svoja prava.

Zbog činjenice da već duži niz godina broj zahteva za dobijanje viza prevazilazi broj koji je zakonom ustanovljen kao godišnja kvota za pojedine vrste useljeničkih (immigrant) viza, veliki broj zahteva se prenosi u sledeću fiskalnu godinu. Mnogo puta se dešava da zahtev ne može biti resen ni u sledecoj godini, u kojem se slucaju prenosi dalje i tako za redom, i do 10 godina. Svaka grupa viza ima svoje “priority dates” i po tome se može odrediti dužina čekanja na rešavanje zahteva za vizu iz svake pojedine grupe. Na primer, u Avgustovskom izdanju Visa Bulletin-a za godinu 2000, tzv. “priority date” za četvrtu preferencijalnu grupu (braća i sestre USA državljana – USC (United States Citizen)) je 01 Maj 1989, što znači da je čekanje za rešavanje zahteva za vizu preko 11 godina.

Useljeničke (immigrant) vize se mogu podeliti u dve osnovne kategorije:

1. vize bazirane na srodstvu sa Američkim državljaninom ili licem koje ima useljenički status (Permanent Resident) i
2. vize bazirane na zapošljenju u USA.

Takodje, ne treba zaboraviti da postoji još nekoliko načina da se dodje do useljeničkog (immigrant) statusa. To su:

1. dolazak u USA u svojstvu **izbeglice** ili traženje **azila** i promena statusa u useljenički (immigrant) status nakon 1 godine;
2. **viza lutija** (NP-5, OP-1, AA-1, DV-1)
3. **Amnestija** i,
4. "**Private Bill**" - procedura kojom prilikom član Kongresa (Senator ili član House of Representatives) predlaže donošenje zakona koji se odnosi na nečiji zahtev za dobijanje državljanstva, i koja se veoma retko sreće.

Svako ko razmišlja o useljenju u USA trebalo bi da dobro razmisli i odredi koje su mu mogućnosti na raspoloaganju, jer se isto lice, na osnovu svoje školske spreme, radnog iskustva ili postojanja srodnika u USA može svrtsati u više kategorija za dobijanje viza.

Useljeničke (immigrant) vize bazirane na srodstvu

I. Struktura sistema useljenja po osnovu srodstva i godisnje kvote (brojčana ograničenja)

Osnovni cilj davanja useljeničkih viza za U.S. (izvor: Immigration and Nationality Act - INA) je ujedinjenje porodica. Ovaj prioritet se najbolje ogleda u prednostima koje se daju članovima porodica lica sa američkim državljanstvom kao i članovima porodica lica koje ima useljenički statusu (Permanent Residence, "Green card") kada podnose zahteve za dobijanje viza.

Broj viza iz preferencijalnih srodničkih kategorija su brojčano ograničene na godišnjem nivou. Ovo znači da u slučaju da je broj zahteva za vizu prekoračio broj viza koje su određene kvotom (brojčanim ograničenjem), zahtevi se prenose u sledeću godinu.

A. Lica u neposrednom srodstvu sa američkim državljanima (immediate relatives)

U najvećoj prednosti se nalaze lica u neposrednom srodstvu sa USA državljanima ili useljenicima. Ne postoje ograničenja u pogledu broja lica koja mogu po ovom osnovu da se useljavaju u U.S na godišnjem nivou (kvote). Shodno tome na njih se ne odnosi ni uobičajeno čekanje kome su izložena lica koja po osnovu srodstva sa američkim državljanima ili licima u useljeničkom statusu (green card) traže useljenje.

Pod pojmom neposrednog srodstva se računaju:

- (1) **supružnici i maloletna deca** (koja nisu sklopila brak) **američkih državljana**;
- (2) **roditelji američkih državljana** ako je državljanin stariji od dvadeset jedne godine;
- (3) određena grupa **udovaca i udovica američkih državljana**.

1. Deca i roditelji američkih državljana

Definicija pojmova "dete" i "roditelj" su od najveće važnosti za određivanje koje je lice u neposrednom srodstvu sa američkim državljaninom. Od ova dva pojma, pojam "dete" je komplikovaniji za određivanje. Ovaj pojam pokriva zakonsku decu, deca iz prethodnog braka, pozakonjenu decu, vanbračnu decu koja su izdržavana od strane majke, decu čiji očevi održavaju aktivan odnos sa njima, usvojena deca, kao i deca koja su u postupku za usvojenje od strane američkih državljana. U svim ovim slučajevima, pod pojmom "dete" se podrazumevaju strani državljanini koji su mlađi od dvadeset jedne godine i nisu u braku.

Sinovi i kćeri američkih državljana koji se ne kvalifikuju za useljeničku vizu iz razloga što ne potpadaju pod pojam "dete" bilo zbog godina starosti ili zato što su u braku, a ponekad i zbog oba razloga, moraju da aplikaciju za useljene podnose na bazi srodstva ali u nekoj od kategorija koje su brojčano ograničene (Preferencijalne kategorije). Takođe, mogu da apliciraju za Viza Lutriju (Diversity immigration) ili da apliciraju za status izbeglice, ako za to ispunjavaju zakonske uslove.

Pojam "roditelj" ne uključuje biološkog oca deteta ako je nestao i napustio dete ili se trajno odrekao deteta i dao ga na usvojenje američkim državljanima.

2. Supružnici američkih državljana

Definisanje pojma "supružnik" je takodje od najvećeg značaja u određivanju prava za dobijanje statusa bliskih (neposrednih) srodnika kao i za određivanja prava za dobijanje statusa supružnika useljenih lica na osnovu druge preferencijalne kategorije porodičnih viza: potpunija diskusija o tome ko sve spada u kategoriju "supružnik" za potrebe useljenja se nalazi u daljem tekstu (Uslovi za dobijanje useljeničkog (immigrant) statusa na osnovu braka).

3. Udovice i udovci američkih državljana

Aktom iz 1990, udovice i udovci američkih državljana mogu se kvalifikovati u kategoriju "neposrednih srodnika" ako ispunjavaju sledeće uslove:

- (1) ako su supružnici sklopili brak više od dve godine pre smrti supružnika sa američkim državljanstvom,
- (2) ako supružnici nisu bili u procesu razvoda braka (odvojeni zivot, rastava) u vreme smrti supružnika sa američkim državljanstvom,
- (3) ako supružnik sa stranim državljanstvom nije sklopio novi brak,
- (4) ako udovica ili udovac podnese zahtev za odobrenje statusa neposrednog srodnika u roku od dve godine posle smrti supružnika sa američkim državljanstvom.

Zakonske izmene iz 1994 proširuju pravo udovaca i udovica da i svoju decu uključe u ovaj proces.

4. Derivatni članovi porodice

Sa jednim izuzetkom, derivatni status dat deci i supružnicima stranih državljana koji podnose zahtev za useljenje (po osnovu neposrednog srodstva sa američkim državljaninom) ne mogu biti uključeni kao deo osnovnog zahteva za useljenje. Izuzetak se odnosi na decu onih udovaca i udovica koji ispunjavaju uslove za derivatni status. U nekim slučajevima strani državljanin se može kvalifikovati za status neposrednog srodnika individualno: na primer, dete supružnika američkog državljanina koje se kvalifikuje kao bliski srodnik, može se kvalifikovati kao dete iz prethodnog braka supružnika ili usvojeno dete američkog državljanina. U drugim slučajevima, supružnik sa stranim državljanstvom, kada dobije useljenički status, mora da podnese poseban zahtev za useljenje za svoje dete.

B. Drugi bliski srodnici američkih državljana (Preferencijalne kategorije)

Drugi bliski srodnici američkih državljana koji traže useljenje u US moraju da se kvalifikuju u jednoj od četiri kategorije:

1. Neoženjena i neudata deca američkih državljana

Prva kategorija prava na useljenje na osnovu srodstva je rezervisana za sinove i kćeri američkih državljana. Ova kategorija odnosi se na sinove i kćeri koji su dvadeset i jednu godinu ili stariji, zato što sinovi i kćeri koji su dvadeset i jednu godinu stari ili stariji i nisu u braku spadaju u grupu neposrednih srodnika (I.A.1). Naravno da bi se kvalifikovali kao sin ili kćer, strani državljanin moraju da ispunjavaju uslove date pod pojmom "dete" po definiciji INA.

2. Neoženjena i neudata deca useljenika (Permanent Residents - Green card)

Druga kategorija se deli na dve podkategorije:

- **2A** kategorija - supružnici ili deca (koja su mlađja od dvadeset jedne godine i nisu u braku) useljenika,
- **2B** kategorija - punoletna (21 godina starosti) deca (sinovi i kćeri) useljenika.

Sinovi i kćeri koji se nalaze u braku ne mogu da se kvalifikuju za ovu kategoriju bez obzira na starost.

3. Sinovi i kćeri američkih državljana koji su u braku

Treća preferencijalna kategorija za podnošenje zahteva za useljenje na osnovu srodstva sa američkim državljanima je rezervisana za sinove i kćeri koji su već u braku, bez obzira da li su stariji ili mlađji od dvadeset i jedne godine. Ovi članovi porodice se ne mogu kvalifikovati za status bliskih srodnika ili u prvu kategorijui zbog činjenice da su u braku.

4. Braća i sestre američkih državljana

Četvrta preferencijalna kategorija po osnovu srodstva se odnosi na braću i sestre američkih državljana u slučaju kada je američki državljanin najmanje dvadeset jednu godinu star ili preko toga. Uzrast braće i sestara nije ograničen kao i njihov bračni status. Uslov za kvalifikaciju za useljenje, naravno, mora biti da su i strani državljanin a i američki gradjanin u bilo kom periodu u kategoriji "dete" zajednickog roditelja (INA).

5. Derivatni članovi porodice

Oni strani državljani koji su supružnici ili deca (po definiciji u INA) stranih državljana kvalifikovanih za useljenje po osnovu srodstva, mogu takodje da traže useljenje kao "derivatni" useljenici. Ovo znači da im se prava i obaveze prenose sa lica koje traži useljenje u USA i na ovaj način dobijaju identična prava na useljenje.

C. Brojčana ograničenja za useljenje po osnovu srodstva

1. Gornja granica za broj useljenja po osnovu srodstva

Limit za broj članova porodica koji se useljavaju svake godine u US dodat je u INA zakonskim aktom iz 1990. Limit uključuje neposredne srodnike američkih državljana;

razlog za to je što bliski srodnici američkih državljana kojima je useljenje dozvoljeno u neograničenom broju mogu svojim zahtevima da dovedu do značajnog smanjenja broja viza za druge članove porodica koji traže useljenje. Donja granica je postavljena da zaustavi taj trend, tako da je minimalni broj viza rezervisan svake godine za drugu kategoriju podnosilaca zahteva. Iz tog razloga limit za neposredne članove porodica je fleksibilan: kada se broj viza za ostale članove porodica svede na donju granicu zbog prevelikog broja zahteva članova porodica u bliskom (neposrednom) srodstvu, limit se podiže pri sledećem prilivu zahteva bliskih (neposrednih) srodnika.

Limit za broj useljeničkih viza koje se traže po osnovu srodstva za svaku

fiskalnu godinu postavljen je na 480.000, počevši od 1 oktobra 1994. Kao što je istaknuto ovaj limit se može pomeriti u slučaju da dodje do povećanog priliva zahteva od strane bliskih srodnika američkih državljana.

2. Godisnje Kvote (Number quota) - brojčani limit za porodice koje se useljavaju po osnovu srodstva

Donja granica broja za četvoročlane porodice koje se useljavaju svake godine je postavljena na 226,000. Do 23,400 useljeničkih viza na godišnjem nivou za useljenje po osnovu srodstva su rezervisane za sinove i kćeri američkih državljana koji nisu u braku. Na ovaj broj ne utice broj viza koje se godišnje dodeljuju na osnovu srodstva i da li su iznad ili ispod donje granice. Razlog tome je što su sve vize koje se dodeljuju na osnovu srodstva a koje su iznad donje granice rezervisane za drugu kategoriju, za članove porodica useljenika. Ako se pojavi određen broj neiskorišćenih viza iz četvrte kategorije, taj se broj dodeljuje za tu godinu prvoj preferencijalnoj kategoriji.

Useljenje u US (Green Card) putem braka

Postoje dve različite kategorije za dobijanje Green Card putem braka:

- (1) Brak sa US državljaninom i
- (2) Brak sa licem koje ima status useljenika (Permanent Residence - Green Card)

Brak je jedan od najčešće korišćenih osnova za dobijanje statusa useljenika (Permanent Residence). Američki državljanin ima pravo da u USA dovede svojeg bračnog druga koji ima strano državljanstvo. Ovo je neotudjivo zakonsko pravo svakog američkog državljanina, i bračni drug spada u kategoriju tzv. "immediate relatives" - bliskih (neposrednih) srodnika kako je to objašnjeno u prethodnom poglavlju. Ovo znači da je postupak brz i da je vreme čekanja za dobijanje ove vize veoma kratko, jer ne postoji brojčana kvota za ovu vizu kao što je to slučaj sa bračnim drugovima lica koje je u statusu useljenika (Permanent Residence - Green Card).

U drugom slučaju, kvota iznosi 114,200 viza godišnje i kada se ovaj brojčani limit ispuni zahtevi se prenose u sledeću godinu. Imajući u vidu da u gore navedenu brojčanu kvotu ulaze i druge preferencijalne kategorije (oženjena i udata deca useljenika), a da je zakonom propisano da bračni drugovi mogu iskoristiti samo 77% od ukupne kvote, nije za čudjenje što je čekanje za vizu iz ove kategorije trenutno 5 godina.

Uslovi za dobijanje useljeničkog (immigrant) statusa na osnovu braka

Brak mora da zadovoljava tri važna uslova, bez obzira na osnov (brak sa USA državljaninom ili brak sa licem koje ima useljenički status (Permanent Resident)).

Ova tri uslova su:

1. brak mora biti validan u trenutku kad je nastao,
2. brak mora biti važeći u trenutku kada je predat zahtev za vizu,
3. brak ne sme da bude tzv. "fingiran" – da je jedina i isključiva namera pri sklapanju braka izigravanje zakona i kao rezultat dobijanje vize iz ove kategorije.

Uslov pod brojem 1. Supružnici (oba) ne smeju imati nikakve zakonske smetnje za sklapanje braka i brak mora biti punovazan u zemlji gde je sklopljen (na primer, ako je tzv. "gradjanski brak" jedino poznat po zakonima zemlje gde je brak sklopljen, crkveni brak se ne racune kao validan brak).

U slučaju da je jedan (ili oba) supružnik bio u važećem braku pre novosklopljenog braka, prethodni brak mora biti razveden i o tome se prilaze pravnosnažna i konačna presuda o razvodu (ne postoji više mesta žalbi na presudu).

Savet: *U slučaju da je presuda donesena u prisustvu samo jedne strane (ili u osustvu oba bračna druga) INS će traziti dodatne dokaze o razvodu. Ovo zbog toga što je u ovim slučajevima sumnjivo poreklo presude o razvodu. Ako ste se nasli u ovakvoj situaciji, pibavite dodatne dokaze o valjanosti presude o razvodu (na primer, dodatne odluke o distribuciji*

bracne imovine, izvode (prevedene) iz zakona koji dozvoljava donosenje ovakve presude (u odsustvu) i slicno.

U principu, brak sklopljen u USA je najsigurnija rešenje. INS najčešće poklanja punu veru brakovima sklopljenim u USA. Izuzeci su brakovi u kojima je jedan od suružnika maloletan ili ako je razlika u starosti između supružnika nesrazmerna (jedan od supružnika je puno stariji od drugog).

Uslov pod brojem 2: Brak mora postojati u trenutku podnošenja zahteva za vizu. Ovo može biti od značaja kod podnošenja zahteva za vizu ako je USA sud doneo odluku o rastavi (ali ne i o konacnom razvodu) supružnika. To postoji recimo u drzavi New York gde, kad je u pitanju sporazumni razvod, supružnici moraju da žive rastavljeni (odvojeno) najmanje 12 meseci pre nego što se brak razvede. U ovakvim slučajevima INS veoma često **ne odobrava** zahtev za vizu.

Uslov pod brojem 3: Brak koji je sklopljen u nameri da se izigra zakon i jedina i isključiva svrha braka je dobijanje legalnog statusa u USA sa stanovišta INS-a se smatra takozvanim "marriage fraud" brakom ili "sham" brakom. Da li je to slučaj ili ne INS-u se prikazuju dokazi i od jacine ovih dokaza zavisi dobijanje vize.

Mora se reći da uzimanje u obzir dobijanje statusa u USA na osnovu braka nije isključivi razlog zbog koga bi se brak smatrao "lažnim". Pravo je svakoga da razmotri različite mogućnosti koje mu zakon pruža i šta je najpovoljnije za budućeg supružnika. Jedini problem predstavlja situacija pri kojoj su JEDINI razlozi za sklapanje

braka razlozi vezani za dobijanje vize u USA.

INS veoma pažljivo istražuje svaki zahtev za dobijanje useljeničkog statusa (Green Card) putem sklapanja braka sa USA državljaninom. INS službenik će učiniti svaki napor da, ako mu se učini sumnjivim, raskrinka "lažni" (sham) brak. Za vreme intervjua supružnici moraju da odgovore na mnoštvo pitanja koja za cilj imaju da prikažu pravu prirodu braka. INS je sumnjičav ako je u pitanju brak pre kojeg supružnici nisu uopšte imali prilike da upoznaju jedno drugo iz prostog razloga što su se znali veoma kratko vreme. Još jedan od razloga za detaljniju proveru je i nepostojanje "zajedničkog jezika" supružnika, pa makar to bio i Engleski. Različito poreklo, ponekad i pripadništvo različitoj rasi, različita zanimanja, imovno stanje i slično su razlozi zbog kojih će INS uložiti dodatni napor da bi ustanovio valjanost braka.

INS je veoma sumnjičav u slučajevima kada je jedan od supružnika u postupku deportacije iz USA ili je započet postupak za deportaciju. Takodje, ako INS vrši istragu protiv jednog od supružnika (ili oba).

O braku najbolje svedoči sledeće:

- postojanje zajedničkog bankovnog računa,
- postojanje zajedničke nepokretne imovine,
- deca rođena u braku,
- izjave (affidavits) suseda i prijatelja, članova porodice i poslodavaca i slicno.

Takodje, postoje posebna pravila za zahteve koje podnose lica sa useljeničkim

statusom (Permanent Resident – Green card) za svoje supružnike ako su i sami svoj status (Permanent Resident – Green card) obezbedili putem braka. Prvo, mora da prođe rok od pet godina od trenutka ulaska u USA do trenutka dobijanja useljeničkog (Permanent Resident) statusa u ovim slučajevima. Drugo, lice koje dovodi svojeg supružnika mora da dokaže da i samo nije pribavilo svoj status tako što je bilo u “lažnom” braku. Ovaj uslov ne postoji ako je prestanak braka ovog lica usledio usled smrti njegovog predjašnjeg supružnika.

Postupak za traženje useljeničke (immigrant) vize bazirane na srodstvu

Ko može tražiti?

Svaki državljanin USA ili lice sa useljeničkim statusom (Permanent Resident) koji želi da ostvari svoja prava vezana za dovođenje lica sa stranim državljanstvom koje spada u jednu od gore navedenih kategorija može podneti zahtev (Petition) za dobijanje ovog statusa za gore navedeno lice (lica). Zahtev (petition) je u stvari zahtev da se odredi da li su ispunjeni zakonski uslovi za dobijanje ovog statusa. Ne postoji “automatsko” dobijanje statusa – na primer, udaja za državljanina USA nije dovoljna za dobijanje statusa. Svakome ko traži da mu se odobri viza (status u USA) iz kategorije srodnika (neposrednih srodnika ili preferencijalne kategorije) mora prvo biti odobren zahtev (petition) o tome da ispunjava uslove za dobijanje useljeničkog statusa. Nakon što je ovaj zahtev odobren, lice može tražiti da mu se dodeli status useljenika (Permanent residence – Green Card) tako što će za ovaj status aplicirati u konzularnom predstavništvu USA u zemlji svojeg prebivalista, pa će zahtev biti prosledjen u National Visa Centar u USA ili tako što će tražiti Promenu statusa (prelazak iz nekog drugog statusa koji su do tog trenutka imali u USA (F ili H, na primer) na useljenički (Permanent Residence) status.

Formulari i iznosi administrativne takse (Fee)

Generalno, zahtev se podnosi na formularu I-130 (izuzeci su zahtevi za usvojenu decu – I-600, udovci i udovice – I-360) uz plaćanje takse (fee) u iznosu propisanom zakonom. Zahtev se podnosi

INS centru koji ima nadležnost nad mestom prebivališta lica koje podnosi zahtev (u vecini slucajeva je to srodnik koji ima USA državljanstvo ili useljenički status u USA i podnosi zahtev u ime i za srodnika koga “dovodi” u USA). U slučaju da je zahtev podnet zajedno sa zahtevom za promenu statusa (Adjustment of status), podnosi se INS Distrikt kancelariji koja ima nadležnost nad mestom prebivališta lica u čije ime se zahtev podnosi. Poseban zahtev se podnosi za svako lice za koje se aplicira – jedini izuzetak su tzv. “derivatni” status dece ili supružnika lica za koje se zahtev podnosi. U slučaju da podnosilac zahteva ima prebivalište van USA (sto je često moguće – penzioneri koji imaju državljanstvo USA ali u trenutku podnošenja zahteva žive van USA, na primer), zahtev se podnosi konzularnom predstavništvu USA u zemlji prebivališta ovog lica. Izuzeci su mogućí (da se zahtev podnese u “trecoj” zemlji), ali samo iz humanitarnih razloga ili ako za to postoji nacionalni interes.

Dodatna dokumentacija

Na podnosiocu zahteva je da pribavi i priloži dokumentaciju i dokaze koji govore u prilog zahteva i njegovom pozitivnom rešavanju. To su: raznorazni izvodi iz knjiga rođenih, venčanih, umrlih, i sve drugo što dokazuje postojanje srodničke veze (sudske presude o razvodu braka, na primer). Lice koje podnosi zahtev u ime i za srodnika (bilo koje kategorije) takodje mora priložiti dokaze o svojem statusu (US pasos ili kopiju I-551 (Green Card), na primer). Svi dokumenti koji nisu na Engleskom jeziku moraju biti prevedeni na Engleski i notarizovani.

Odobrovanje zahteva

INS odobrava zahteve za koje postoji zakonska osnova. Ovo, međjutim, kao što je već rečeno, ne predstavlja kraj postupka. Sledi ili dobijanje statusa Permanent Resident – Green Card u zemlji prebivališta ili Promena statusa (Adjustment of status) u USA, u slučaju da ova dva zahteva nisu podneta zajedno. Naravno, u zavisnosti od osnova po kojem se useljenički status zahteva, sledi

i čekanje na dobijanje konačnog statusa – status se u zavisnosti od osnova može čekati i do 11 godina (za 4 preferencijalnu kategoriju, na primer), u zavisnosti od toga kada je moguće dobijanje vize iz pojedine kategorije.

Tabela preuzeta iz **Visa Bulletin**-a daće Vam ideju o tome koliko je čekanja na vize iz gore opisanih kategorija pojedinačno:

	ALL CHARGEABILITY AREAS EXCEPT THOSE LISTED	CHINA-MAINLAND BORN	INDIA	MEXICO	PHILIPPINES
Family					
1 st	15JAN99	15JAN99	15JAN99	08APR94	08APR88
2A*	15APR96	15APR96	15APR96	08SEP94	15APR96
2B	01APR93	01APR93	01APR93	01OCT91	01APR93
3 rd	08FEB96	08FEB96	08FEB96	01APR94	15NOV87
4 th	01JUN89	01JUN89	01JAN88	01JUN89	01AUG79

Kao što se vidi, za vizu iz 1. kategorije (Neoženjena i neudata deca državljanina USA do navršanih 21 godine starosti) treba čekati nešto više od godinu i po dana (u trenutku pisanja ovog priručnika je August 2000). Za vizu iz 4. preferencijalne kategorije (Braća i sestre državljanina USA) čekanje je 11 godina. Informaciju o tome koliko je čekanje za vizu iz neke od gore opisanih kategorija možete pribaviti i sami na Internet-u, na stranici koja pripada Konzularnom odeljenju Dept. of State. Web adresa je:

http://travel.state.gov/visa_bulletin.html

Sa ovim priručnikom dobili ste i najnoviji broj Visa Bulletin-a kao prilog. Visa Bulletin može se naručiti fax-om ili na email adresu. Sva potrebna objašnjenja

data su na sajtu na gore navedenoj adresi.

Useljeničke (immigrant) vize bazirane na zapošljenju u USA

Kao što je već rečeno, postoje dva osnovna načina da za sebe (ili nekog drugog) obezbedite useljenički status (Green card). Prvi je srodstvo i o ovome je već bilo reči. Ovde će biti više reči o drugom osnovu - zaposlenju u USA kao osnovu za dobijanje useljeničkog statusa (Permanent Residency - "Green card"). Najvažnije je da je za dobijanje useljeničkog statusa u okviru neke od **EB (Employment Based)** kategorija potrebno da Vaš budući poslodavac u tome podrži tako što će "garantovati" za Vaše zaposlenje.

Useljeničke (immigrant) vize razvrstane su u nekoliko različitih kategorija.

To su:

EB-1

- Izuzetni profesori univerziteta i naučni radnici
- Menadžeri multinacionalnih kompanija

EB-2

Doktori nauka, magistri i druga lica sa izuzetnim znanjima i sposobnostima

EB-3

Lica sa univerzitetskom diplomom i lica sa deficitarnim zanimanjima

EB-4

Specijalni imigranti (verski radnici i lica koja su bila zapljena od strane neke od federalnih agencija ili direktno od US vlade).

EB5

Investor viza (Green Card).

EB (Employment Based) kategorije se razlikuju od drugih, privremenih "radnih" viza (O, H, P na primer) po tome što obezbeđuju mogućnost da se nakon određenog vremena aplicira za USA državljanstvo.

Kategorije i brojčana ograničenja (kvote)

Brojčana kvota

Brojčana kvota za EB kategorije iznosi 140,000 viza na godišnjem nivou. Svaka pojedinačna zemlja (odnosno broj aplikacija iz pojedine zemlje) dobija ukupno 7% od ukupnog broja viza na godišnjem nivou. Nakon toga, ova kvota se deli na 5 različitih EB kategorija, kako sledi.

Kategorije

Prva kategorija - EB1

Na ovu kategoriju odlazi trećina raspoloživih EB viza (28%). U ovu kategoriju spadaju sledeće grupe:

1. osobe sa izuzetnim dostignućima u nauci, umetnosti, obrazovanju, biznisu i vrhunski sportisti
2. vrhunski univerzitetski profesori i naučni radnici
3. menadžeri (business i technical) i direktori multinacionlanih kompanija koji dolaze da rade USA ogranku firme.

Za ovu kategoriju nije potrebno da se dobije tzv. "Labor Certification". Pripadnici ove EB kategorije mogu da apliciraju "za sebe" i nije im potreban "sponzor" u USA za buduće zaposlenje. Osim kvote koja je proskribovana za ovu kategoriju, svi "neupotrebljeni brojevi" iz kategorija 3 i 4 dodaju se ovoj kategoriji.

Druga kategorija - EB2

Sledećih 28% odlazi na drugu kategoriju. U ovu kategoriju spadaju:

1. lica sa post-diplomskim obrazovanjem (magistri ili doktori nauka PhD) ili poseduju ekvivalent za isto (detaljnija rasprava o tome šta predstavlja "ekvivalent" za obrazovanje sledi) i
2. lica koja poseduju "izuzetne sposobnosti".

U slučaju da se ne upotrebe svi raspoloživi "brojevi" u prvoj kategoriji, "višak" se priračunava ovoj kategoriji.

Treća kategorija - EB3

U ovu grupu spadaju:

1. "kvalifikovani radnici" (uslovno rečeno - ovde se radi o osobama koje imaju specijalizovana znanja iz oblasti kojom se bave, ali ne poseduju univerzitetsku diplomu),
2. različiti "profesionalci" - kompjuterski stručnjaci, inženjeri i slično. Zajedničko im je da su završili koledž u USA ili imaju diplomu koja predstavlja "ekvivalent" ovome u drugoj zemlji)
3. "ostali" - ovde se radi o licima koja poseduju obrazovanje "niže" od onog koje se zahteva u prethodnom slučaju (koledz).

U slučaju da se ne upotrebe svi raspoloživi "brojevi" u drugoj kategoriji, "višak" se priračunava ovoj kategoriji.

Četvrta kategorija - EB4

U ovu grupu koja se opisuje i kao grupa "specijalnih useljenika" spadaju:

1. verski radnici (sveštenici i slično),
2. lica koja su trenutno ili su bila zaposlena od strane vlade USA u inostranstvu (ambasade, konzularna predstavništva, različite vladine agencije).

Brojčana kvota za ovu kategoriju iznosi oko 7%. Na godišnjem nivou se odobrava oko 10,000 viza iz ove kategorije.

Peta kategorija - EB5

Investori. Oko 7% viza od ukupnog broja viza za sve EB kategorije odlazi na ovu kategoriju. Za ovu kategoriju takodje postoji jedan izuzetak - to je uslov da najmanje 3000 viza godišnje mora biti dodeljeno licima koji su spremni da ulože novac u geografskim područjima koja su proglašena za područja u kojima postoji visoka nezaposlenost.

Za većinu gore navedenih kategorija potrebno je da se izvrši tzv. "Labor Certification". Da bi bio obezbedjen permanentni (stalni) labor certification, lice koje traži vizu ili njegov budući poslodavac moraju da dokažu sledeće:

- da time što se zapošljava lice sa stranim državljanstvom nisu povredjena prava američkih radnika (državljana ili drugih lica koja su ovlašćena da rade u USA) koji se bave istim poslom, i
- da to što se zaposljava stranac neće uticati na visinu zarada ostalih zaposlenih (tj. da zbog činjenice da su stranci ponekad voljni da prihvate manju platu to neće uticati na prosečnu zaradu u datoj oblasti – "negativna konkurencija").

EB1

Prva kategorija se odnosi na sledeća lica:

1. osobe sa izuzetnim dostignućima u nauci, umetnosti, obrazovanju, biznisu i vrhunski sprotisti,
2. vrhunski univerzitetski profesori i naučni radnici,
3. menadžeri i direktori multinacionalnih kompanija koji dolaze da rade USA ogranku firme u kojoj su zaposleni.

Veoma mali broj međunarodno poznatih naučnika i lica sa izuzetnim dostignućima u gore navedenim oblastima kvalifikuje se za vizu iz ove kategorije. Postupak je veoma brz, i oni koji apliciraju za ovu kategoriju nemaju obavezu da traže Labor Certification (LC). Postupak retko traje duže od pola godine - najčešće se zahtev rešava u roku od 3 do 5 meseci. Takodje, ova lica su izuzeta, kao što je to slučaj sa ostalim EB kategorijama, od zahteva za dokazivanjem radnog iskustva. Tako, na primer, poslodavac u US može ponuditi posao poznatom stručnjaku iz oblasti kojom se firma bavi u US, a koje radi na projektima iz ove oblasti (čak i ako radi za kompaniju koja predstavlja konkurenciju budućem poslodavcu) i obezbediti useljenički (Immigrant) status za ovo lice (Green card).

Kvalifikacije

1. Lica sa izuzetnim sposobnostima moraju da dokažu:

- da poseduju međunarodna priznanja
- da su, kao stručnjaci poznati i priznati u širim međunarodnim

krugovima u oblasti kojom se bave. Kao dokaz može se ponuditi sledeće: publikacije objavljene u međunarodnim stručnim i/ili naučnim časopisima, učešće u radu međunarodnih žirija za ocenu tuđih radova, nacionalna priznanja koja dodeljuju organizacije iz države iz koje dolaze i slično. U ovoj kategoriju se mogu kvalifikovati samo vrhunski naučnici, umetnici i poslovni ljudi koji mogu da dokažu da poseduju "čvrste" dokaze za to što navode.

3. Univerzitetski profesori i naučnici moraju da dokažu:

- da su međunarodno priznati kao predavači ili naučnici
- da poseduju radno iskustvo koje nije manje od tri godine u datoj oblasti
- da u USA dolaze kao redovni (tenured) profesori (predavači) na nekom od univerziteta (što poznatiji univerzitet, to veće šanse za dobijanje vize).

Uz aplikaciju se prilažu i dokazi o međunarodnim priznanjima, članstvu u međunarodnim naučnim udruženjima koja pretpostavljaju visok stepen dostignuć za svoje članove, objavljene radove u svojoj oblasti (oblasti u kojom će se baviti u USA), kao i razni drugi dokazi o visokom stepenu autoriteta u svojoj delatnosti.

Ova kategorija je takodje na raspolaganju svima koji poseduju gore navedene kvalitete ali ne dolaze u USA da predaju na univerzitetu, već da se bave praktičnim radom u nekoj od američkih kompanija. Da bi kompanija koja želi da zaposli ovo lice bila kvalifikovana da to učini, potrebno je da:

- kompanija ima najmanje 3 (tri) zaposlena koja se bave istraživanjima iz oblasti koja je specijalnost lica koje aplicira za ovu vizu,
- kompanij može da dokaže da je u prošlosti postigla određena dostignuća u oblasti koja je secijalnost lica koje aplicira za ovu vizu (patenti, copyrights, proizvodi koji se već nalaze na tržištu i slično).

Lica koja traže vizu iz ove kategorije, za razliku od kategorije navedene pod 1. moraju imati ponudu za posao. Labor Certification (LC) nije potreban i ovo znači da čekanje za dobijanje ove vize nije dugačko (3-6 meseci).

Druga kategorija - Menadžeri i direktori multinacionalnih kompanija

Ova kategorija je veoma značajana za već ustanovljene i etablirane firme, kao i za potpuno nove firme koje obavljaju poslove u USA. Oko 40,000 viza iz ove kategorije se izda svake godine u USA. Rok za dobijanje vize je sličan kao i u prvoj kategoriji (do 6 meseci). Suprug/supruga i maloletna deca (do 21 godine starosti) dobijaju derivatni status (status istovetan sa statusom nosioca uz neka minimalna ograničenja) i mogu da se školuju i rade u USA.

Uslovi za dobijanje ove vize:

- postojanje "branch office"-a u USA,
- lice koje traži ovu vizu mora da dokaže da je u firmi koja ima branch office u USA obavljao poslove koji spadaju u grupu "upravljačkih" (managerial/executive) u vremenu od najmanje 1 godine u poslednje 3 godien koje prethode danu podnošenja aplikacije za vizu.

- za nove firme - da je novi office firme ustanovljen isključivo u svrhu prodaje i marketinga proizvoda firme, i da je za novi office (branch) u roku od godinu dana zaista potrebno da postoji radno mesto menadžera/direktora koji aplicira za vizu.

Pogodnost ove kategorije ogleda se u tome da je dobijanje vize veoma brzo, s obzirom da nije potrebno da se vrši složeni i dugotrajni postupak vezan za LC.

Nova firma (ili branch office) može biti zajedničko ulaganje strane firme i firme u USA, ali uz uslov da strana firma efektivno kontroliše rad nove firme (ili branch office-a) u USA. Ovo se najlakše dokazuje time što se prikazuje većinsko učešće u kapitalnoj strukturi nove firme koji ima strana firma u zajedničkom ulaganju. Ova strategija je veoma uspešna jer je uobičajeno da nove firme u USA traže firme koje su već dobro znane na tržištu USA.

EB2

Lica koja poseduju post-diplomsko obrazovanje (doktori nauka i magistri) i lica sa "izuzetnim sposobnostima"

I ovu kategoriju možemo podeliti na dve osnovne grupe:

1. lica sa post-diplomskim obrazovanjem (magistri ili doktori nauka) ili poseduju ekvivalent za isto (detaljnija rasprava o tome sta predstavlja "ekvivalent" za obrazovanje sledi dole) i
2. lica koja poseduju "izuzetne sposobnosti" u oblasti nauke ili biznisa.

Primeri:

- Hemičar sa titulom Doktora nauka
- Diplomirani inženjer elektronika koji ima najmanje 5 godina iskustva u oblasti kojom se bavi, što predstavlja ekvivalent magisterija,
- Visoko priznati stručnjak u oblasti biznisa koji ima 10 godina radnog iskustva i to može da dokaže.

Takodje, ova viza može se tražiti za zaposlene u USA firmi koja je locirana u inostranstvu.

Za ovu kategoriju je potrebno tražiti Labor Certification (LC) ako ne postoje uslovi za izuzeće od ove obaveze. Ako za to postoje uslovi, potrebno je dokazati da je u nacionalnom interesu da lice koje traži ovu vizu što pre dodje u USA i počne sa radom za USA firmu. U ovom slučaju govorimo o tzv. "National Interest Waiver" (NIW).

Labor Certification (LC)

Pre nego što budući USA poslodavac zatraži vizu iz ove kategorije za svojeg budućeg radnika, potrebno je da se izvrši LC. Ovo je složen i dugotrajan proces koji može da odloži dobijanje vize i do 2 godine. Da bi se LC uspešno tražio i dobio, potrebno je da USA poslodavac izvrši neke od obaveza koje LC pretpostavlja kao što su:

1. da dokaže da budući zaposleni, uzimajući u obzir njegovu školsku spremu i radno iskustvo, zadovoljava minimum uslova za radno mesto,
2. da u trenutku zahtevanja LC na domaćem tržištu rada ne postoji niko ko je dovoljno stručan i iskusan za obavljenje predmetnog posla i
3. da je zaista neophodno da u USA dodje lice za koje se traži LC.

Najnovije izmene u zakonu celi postupak vezan za LC čine još komplikovanijim i težim. Kao što je već napomenuto, postoji način da se sve ovo izbegne.

"National Interest Waiver" (NIW)

NIW predstavlja važan izuzetak od potrebe da se vrši LC. Obično se radi o licima koja predstavljaju "najveće i najbolje" umove iz oblasti nauke i biznisa. NIW se najčešće upotrebljava za aplikacije iz ove kategorije kad su u pitanju high-tech firme (Internet, software, i slično), istraživačke laboratorije ili USA univerziteta koji u USA dovode stručnjake iz inostranstva. Takođe, u zavisnosti od vrste poslovanja kojom se firma bavi, moguće je sa uspehom dobiti NIW i kad su u pitanju organizovanje nove firme (poslovnog entiteta) u USA. U slučaju da nije reč o potpuno novoj firmi, NIW se najčešće traži za biznis lidere (poslovođstvo) firmi koje svojim poslovanjem treba da unaprede USA ekonomiju. Ako je reč o licima koja poseduju post-diplomski nivo obrazovanja (doktori nauka i magistri), potrebno je dokazati da će oni svojim znanjem i prisustvom unaprediti ekonomiju USA i da je njihovo zapošljavanje u USA u nacionalnom interesu.

Lica koja se kvalifikuju za NIW mogu zahtevati vizu iz ove kategorije (a reč je, naravno o useljničkom statusu, Green card) bez prethodnog uslova, a to je postojanje ponude za posao. Najvažnije je, međutim, da za ova lica nije potrebno tražiti LC. U praksi, ovo znači da se čekanje na vizu bitno skraćuje (zabeležen je slučaj da je viza izdata u roku od 10 dana, na primer).

Da bi se kvalifikovao za NIW, lice mora da dokaže sledeće:

1. da poseduje post-diplomski nivo obrazovanja,

2. da poseduje sposobnosti i znanja iz svoje oblasti koji se smatraju "izuzetnim".

Nakon toga, potrebno je dokazati da su gore pomenuta znanja i sposobnosti od presudnog značaja za nacionalni interes. Ovo se čini tako što se prilažu dokazi o tome da je ispunjeno najmanje 3 od navedenih 6 kriterijuma:

1. posedovanje univerzitetske diplome i post-diplomskog zvanja,
2. članstvo u profesionalnoj organizaciji,
3. posedovanje licence za obavljanje poslova iz date oblasti
4. 10 godina radnog iskustva u datoj oblasti,
5. visoka kompenzacija (plata) za poslove koje je obavljalo u stranoj zemlji i koje će obavljati u USA,
6. da je ovo lice međunarodno poznato i priznato od strane svojih kolega i međunarodnih udruženja.

Dokazivanje da lice zadovoljava najmanje 3 od gore navedenih kriterijuma može se vršiti na različite načine. Tako, na primer, ako je ekspertiza lica za koje se zahteva NIW iz oblasti biznisa, potrebno je dokazati pozitivni uticaj koji će poslovanje firme u koju ovo lice dolazi da radi imati na lokalnom i nacionalnom nivou (npr. patentiranje novog proizvoda, tehnologije ili postupka koji će izmeniti dosadašnji način poslovanja firmi u nekoj privrednoj delatnosti). Ovo se može dokazivati tako što će se priložiti pismo iz lokalne privredne komore - chamber of commerce).

Ako je u pitanju posao u naučnoj ustanovi, potrebno je dokazati da je istraživanje u kome ovo lice uzima učešće od nacionalnog interesa i da će doprineti boljitku građana USA.

Primeri: istraživanja iz oblasti telekomunikacija, borba protiv raka, AIDS-a i slično.

NIW se dobija i na osnovu dokaza da je delatnost kojom će se ovo lice baviti značajna za očuvanje prirodnih resursa USA, zaštite životne sredine, kao i da je neka od vladinih agencija zainteresovana za razvoj u toj oblasti.

Kao što obično biva, NIW je postao popularna "prečica" za dobijanje EB2 vize. Zbog toga je INS počeo da obraća veliku pažnju svakom zahtevu za izdavanje NIW-a. Zbog toga je potrebno obezbediti što veći broj materijalnih dokaza koji svedoče o istinitosti onoga što se navodi u aplikaciji. I na kraju treba istaći da je svaki je slučaj različit i priča za sebe i ne može se generalizovati.

EB3

Ova kategorija je rezervisana za lica koja traže useljenje u USA a mogu da dokažu da:

1. poseduju fakultetsku diplomu ili pripadaju određenim profesijama,
2. poseduju najmanje 2 godine radnog iskustva ili zvaničnog treninga za posao koji će obavljati u USA (skilled workers),
3. ostali radnici.

Ko su lica koja mogu tražiti vizu iz ove kategorije?

1. To su na prvom mestu lica koja poseduju znanja iz oblasti kompjutera, marketinga ili mašinstva, na primer. Ovo su lica koja poseduju diplomu fakulteta i/ili pripadaju grupi koja se smatra pripadnicima određene profesije.
2. Na drugom mestu su lica koja nemaju fakultetsku diplomu, ali poseduju znanja koja su tražena u USA (skilled workers). Za ovu grupu nema izuzeća od LC. Za ovu kategoriju ne može se tražiti NIW. Dužina postupka - i do dve godine. LC obavezan, ne postoji mogućnost za traženje NIW.
3. U trećoj grupi su "ostali radnici" - radnici koji ne poseduju napred navedena znanja ili radno iskustvo, ali obavljaju poslove za koje trenutno postoji velika potražnja u USA. Ovo mogu, na primer, biti u ovom trenutku, farmeri. Dužina postupka - dve do tri godine. LC obavezan, ne postoji mogućnost za traženje NIW.

Grupa 1.

Da bi se kvalifikovalo za vizu iz ove kategorije, lice koje traži vizu mora da dokaže sledeće:

- da poseduju diplomu fakulteta ili ekvivalent (ono što se u USA smatra fakultetskom diplomom),
- da je za obavljanje poslova zbog kojih ovo lice dolazi u USA potrebno da se poseduje minimum fakultetska diploma,
- da ovo lice pripada određenoj profesiji.

Da bi prvi uslov bio zadovoljen, osoba koja traži vizu mora da dokaže da je u posedu diplome ili da ima radno iskustvo, koja kombinovano sa obrazovanjem, može predstavljati ekvivalent fakultetskoj diplomi. Za ovo je najbolje angažovati specijalizovanu agenciju koja vrši tzv. "Education evaluation". Ovih agencija ima u svim delovima USA i nalaženje iste ne bi trebalo da predstavlja problem.

Što se tiče drugog uslova, potrebno je priložiti dokaze o tome da je za radno mesto koje se nudi ovom licu neizostavno potrebno da se poseduje minimum obrazovanja (u ovom slučaju diploma). Ovo se dokazuje tako što se prilaže opis radnog mesta, kao i izvod iz opisa poslova koje izdaje federalno ministarstvo rada.

Budući poslodavac mora priložiti, uz formular I-140, i sledeće:

- transkript (prevod diplome ili potvrde sa obrazovne ustanove gde je diploma dobijena),
- dokaz o tome da je za poslove u pitanju potrebno posedovanje znanja

- koja su svojstvena samo i isključivo licima koja pripadaju određenoj profesiji,
- dokaze o tome da ovo lice pripada ovoj profesionalnoj grupaciji (pisma od bivših poslodavaca, pisma iz profesionalnih udruženja i slično),
- LC dokumentaciju.

Poseban je režim za lica koja ulaze u USA u cilju obavljanja poslova iz oblasti zdravstva (medicinske sestre, fizikalni terapeuti, logopedi i slično). Za ova lica važi pravilo da moraju posedovati dokaz o tome da su osposobljena za obavljanje ovih poslova (credentials). Ove potvrde naležna su da izdaju razna profesionalna udruženja i asocijacije. Ovo važi podjednako za one koji su svoje obrazovanje stekli u USA ili u zamlji svojeg porekla.

Grupa 2.

Da bi se kvalifikovao za vizu iz ove grupe, potrebno je da lice priloži dokaze o sledećem:

- da je u posedu znanja i veština koje zahtevaju najmanje 2 godine učenja ili radnog iskustva (stolari, razne zanatlije i slično),
- da može da dokaže da je posao koji obavlja dovoljno različit od tzv. "unskilled labor", tj. od nekvalifikovanih poslova.

Ova distinkcija izmedju kvalifikovanog i nekvalifikovanog rada je veoma važna jer od nje zavisi dobijanje vize. Ona se dokazuje tako što se opis poslova pažljivo upoređuje sa opisom poslova koji daje DOL (Dept. of Labor) i za koji je potrebno najmanje 2 godine

školovanja ili radnog iskustva. Ovo je naročito važno jer za neka zanimanja, i pored toga što lice koje aplicira za vizu poseduje 2 godine škole ili radnog iskustva, po DOL-ovoim uputstvima može biti zanimanje koje iziskuje samo SVP - specific vocational preparation (skraćeno dobijanje kvalifikacije). Da bi se ovo izbeglo potrebno je na aplikaciji za vizu navesti opis radnog mesta koji obavezno iziskuje 2 godine škole ili radnog iskustva jer je to uslov za pozitivno rešavanje zahteva za vizu.

Aplikacija se vrši na formularu I-140 i LC dokumentacija mora biti pridružena. Takođe, sva dodatna dokumentacija se predaje zajedno sa I-140 i LC.

Grupa 3.

Lica koja traže vizu iz ove grupe su lica koja poseduju znanja i veštine koja su potrebna USA preduzećima. Oni ne moraju da zadovoljavaju uslove u pogledu minimuma obrazovanja u iznosu od 2 godine ili radnog iskustva. Najvažnija je činjenica da za poslovima koja obavljaju ova lica postoji izražena potražnja na USA tržištu rada.

Novim izmenama zakona samo 10,000 ovih viza odobrava se na godišnjem nivou. Aplicira se na formularu I-140 i prilaže se LC. Pošto je do sada 40,000 ovih viza predstavljalo godišnju brojčanu granicu, a od skoro je to samo 10,000 veoma je važno da se LC uradi dobro jer svi koji ne uspeju u tome da dokažu da pripadaju grupi lica pod 2. (kvalifikovani radnici) automatski se prebacuju u sledeću grupu (grupa 3.) i u slučaju da je godišnja brojčana granica ispunjena viza se ne može dobiti u toj godini već se prenosi u sledeću fiskalnu godinu.

Postupak za dobijanje EB (1-3) VIZE

Za ove tri EB kategorije osnovni postupak je identičan. Jedina razlika je u tome da se dodatna dokumentacije razlikuje od jedne do druge kategorije.

U najkraćem, za sve tri kategorije potrebno je pripremiti sledeće:

1. INS formular I-140, Immigration Petition for Alien Worker
2. LC dokumentaciju (sa izuzetkom EB1 kategorije), koja se sastoji od sledećeg:
  - odobren Labor Certification od strane DOL-a (formular ETA 714B, Final Determination) uključujući i LC aplikaciju (formular ETA 750, Parts A & B) sa pratećom dokumentacijom, ili
  - formular ETA 750, delovi A & B, 2 neoverene kopije i dodatnu dokumentaciju koja svedoči da je lice kvalifikovano za dobijanje vize u datoj kategoriji (Schedule A) ili,
  - formular ETA 750, part (deo) B, 2 neoverene kopije i dodatnu dokumentaciju koja dokazuje činjenice koje se navedene u aplikaciji vezane za izuzeće od LC i ponudu za posao - očigledno se u ovom slučaju radi o prvoj kategoriji (EB1).
3. Pismo budućeg poslodavca koje navodi i potvrđuje istu argumentaciju koja je upotrebljena u aplikaciji
4. Dodatna dokumentacija u pogledu mogućnosti da budući poslodavac obezbedi platu kako je dogovoreno sa budućim zaposlenim,

5. Dodatna dokumentacija koja se odnosi na klasifikaciju od jedne od tri EB kategorije
6. Dodatna dokumentacij koja dokazuje da je lice koje traži vizu kvalifikovano za posao zbog kojeg dolazi u USA i
7. Plaćenu administrativnu taksu (Fee) za aplikaciju.

Svi ovi dokumenti detaljno su prikazani i objašnjeni u USAvize.com Kompletu Dokumentata koji govori o EB vizama i NIW.

Ovde je najvažnije reći da se mora pripremiti i priložiti sva dodatna dokumentacija koja se odnosi na sledeće:

1. kvalifikacije lica koje traži vizu za posao zbog kojeg dolazi u USA,
2. školsku spremu i/ili radno iskustvo.

U prvom slučaju radi se o dokazima o stručnosti lica koje traži vizu. Ako je u pitanju EB1 kategorija, to moraju biti pisma iz raznih međunarodnih udruženja i profesionalnih i naučnih asocijacija. Ako je reč o EB3 kategoriji, potrebno je priložiti dokumentaciju o tome da lice pripada određenoj profesiji (licence za rad, članstvo u profesionalnim organizacijama i slično).

U drugom slučaju se radi o dokazima o školskoj spremi ovog lica - transkripti (prevodi diploma, različita školska uverenja), dokazi o dobijenim nagradama kao i evaluacija diplome u USA. Ako je u pitanju grupa 2. iz EB3 kategorije, moraju se priložiti dokazi o tome kad i gde je specijalni trening (obuka) izvršena i eventualne potvrde o tome. Takodje, ako je moguće, potrebno

je priložiti overene izjave onih koji su tu obuku vršili i detaljni opis obuke.

Naravno, sve dokumente koji nisu na Engleskom jeziku potrebno je prevesti kod ovlašćenog prevodioca koji će uz svoje prevode priložiti i overu (Certification of Accuracy).

EB5 Investitor Useljenska Viza

Investitor viza postoji od 1990 kada je Kongres izglasao Zakon o Imigraciji 1990 (kojim se dopunjuje osnovni Zakon o imigraciji). Ova viza kreirana je kao odgovor na sve veći broj stranaca koji su bili voljni da ulože novac u USA i započnu novi "biznis" u USA u zamenu da im se dozvoli useljenje u zemlju. Da bi zadovoljio uslove za dobijanje ove vize, imigrant koji aplicira za ovu vizu mora biti voljan da uloži kapital u iznosu od USD 1.000.000 kojim će započeti novi posao i zaposliti najmanje 10 lica koja su autorizovana da rade u USA (državljeni USA, useljenici ili na drugi način ovlašćeni da rade u USA).

Ova viza je kombinacija viza iz dve različite kategorije: radne (privremene – non-immigrant) vize i Green card (useljenska vize) zbog uslovnog statusa koji traje 2 godine nakon dana dobijanja vize. Na osnovu činjenice da lice koje sa ovom vizom ulazi u USA i dokaza o tome da je preduzeće uspešno poslovalo tokom ovog dvogodišnjeg perioda (sto se utvrđuje podrobnom kontrolom poslovnih knjiga i drugim sredstvima) istom se nakon dve godine daje konačan, bezuslovni status LPR-a (Lawful Permanent Resident – “Green Card”) – useljenski status.

Iako je suma od USD 1.000.000 dolara trebalo da "obeshrabri" one koji nisu "ozbiljni" i koji bi pokušali da na neki način ovu sumu formalno obezbede samo da bi je prikazali na svojem racunu u vreme kad se o aplikaciji za vizu odlučuje, INS (i nadležni sudovi u USA) je bio dosta fleksibilan u tumačenju zakonskih odredbi koje se odnose na ovu kategoriju. Kao posledica, pri

odlučivanju da li da se zahtev za vizu odobri pojedinim licima koja su vizu iz ove kategoriju tražili dozvoljeno je da ovu ukupnu sumu od USD 1.000.000 ulože u novi biznis u više rata tokom prve 2 (dve) godine postojanja novog preduzeća. Takođe, ako se radi o ruralnim krajevima gde postoji nezaposlenost u procentu većem od prosečne u USA, suma od 500 000 dolara bila je dovoljna za dobijanje vize. Jedan od ključnih razloga za dobijanje ove vize je takođe i želja ulagača da uloži svoj kapital u preduzeće koje ima poslovnih i finansijskih problema u poslovanju. Ovo predstavlja ključni dokaz

Važno je istaći da je preduslov za dobijanje vize da novi biznis mora da zaposli 10 novih lica nije striktno shvacen. Ovih deset novih radnih mesta moraju biti kreirani u prvih 2 (dve) godine postojanja. U dalje olaksice spada i odredba da je Imigrant Investitor koji traži ovu vizu, da bi je dobio, voljan da investira u geografskim oblastima koje su nabrojane u specijalnom, saveznom Pilot Programu i da dokaže da će novi biznis direktno ili indirektno doneti ovoj oblasti 10 (deset) novih radnih mesta - olakšica je u tome da je dopušteno da Imigrant Investitor dokazuje da su u prve dve godine postojanja biznisa novostvorena radna mesta u regiji rezultat komercijalne delatnosti njegovog preduzeća (indirektno su uticala na povećanje zaposlenosti, jer su povezana sa delatnošću kojom se Investitor bavi - snabdevači, distributeri i slicno, iako nisu zaposleni u preduzeću koje Investitor osniva, posredni su rezultat rada novog preduzeća u regionu).

Pojedini regioni u sledećim državama trenutno imaju status regiona u kojima je gore pomenuti vladin Pilot Program na

snazi: Arizona, Colorado, Georgia, Hawaii, Louisiana, Massachusetts, Michigan, Nevada, New York, South Carolina, Texas, i Washington.

Uslovi za dobijanje EB5 Investitor vize

Da bi se dobila ova viza, potrebno je da se zadovolje sledeći uslovi:

1. Investitor mora da zadovolji uslove koji se tiču formalnog osnivanja nove firme. Osnivački akti za u potpunosti novo preduzeće ili ugovor o spajanje već postojećih entiteta, rešenja iz nadležnih institucija o tome da je novi entitet zaveden u registar, licence i što je najvažnije, da se suma propisana zakonom nalazi na racunu novoosnovanog preduzeca.

Propisi razlikuju veličinu svojinskog dela ulagača koji traži ovu vizu. Ulagrač bi trebalo da bude u novo-osnovanom preduzeću (ili u novom preduzecu nastalom spajanjem više pravnih subjekata) većinski vlasnik – najmanje 85%.

Ulaganje, međutim, ne mora uvek da bude u propisanom iznosu od \$1.000.000. Ako se radi o realno velikoj sumi ulaganja (za kojui jos uvek nije najjasnije da li obavezno treba da iznosi 1 milion dolara, jer su sudovi po žalbama na odluke INS-a donosili presude u kojima je i ulaganje manje od \$500.000 bilo dovoljno uz uslov da je sve ostalo ukazivalo da se radi o realnom i istinskom ulaganju i kreaciji novih radnih mesta) INS je cenio konkretne okolnosti slučaja i na osnovu ove procene donosio odluku.

Sto se tiče raznih licenci i administrativnih dozvola, nije potrebno da se sve u potpunosti ima spremno prilikom traženja vize. Neki od administrativnih postupaka su dosta dugački i INS će ovo imati u vidu prilikom odlucivanja. Potrebno je da ste ovaj postupak započeli pred nadležnim admistrativnim organom i da to možete da dokumentujete. Ovde, međutim, treba razlikovati profesionalne licence, za koje je potrebno da ih posedujete pre nego što aplicirate za ovu vizu. To su, na primer, licence (dozvole) za zanimanja kao što su arhitekta, inženjeri (civil engineering) i slično. Ako je prevashodna delatnost novostvorenog preduzeca vezana za profesionalne usluge, licenca mora biti pribavljena pre podnošenja zahteva za vizu.

2. Zakonom propisana suma mora biti uložena u potpuno novi projekat. Ne dolaze u obzir kupovine deonice već postojećih preduzeća, doznake na bankovni račun trećih lica ili sopstveni, individualni, privatni račun. Ova doktrina se naziva "money at risk" doktrina. INS je objašnjenje ove doktrine dao u svojem Operativnom Uputstvu za Konzularna predstavništva širom sveta, datiranim na Januar 22, 1997. Ovo uputstvo, od reči do reči kaže sledeće:

- prvo, ako je suma obezbedjena po osnovu hartije od vrednosti, Investitor ne može biti ovlašćen da istu proda pre nego što se izvrši transfer

- kompletne sume na koju hartija glasi na novoosnovano preduzeće,
- drugo, vreme dospeća hartije od vrednosti (ako hartija od vrednosti sačinjava ulog za dobijanje vize) mora biti nakon što se ispune zakonski uslovi za osnivanje novog preduzeća. Drugim rečima, ne može se hartija od vrednosti naplatiti pre nego što novo preduzeće bude registrovano.
  - treće, ako se osnivački ulog obezbeđuje iz nasledstva i slično, mora postojati konačno i pravnosnažno rešenje o nasledjivanju, a ako je legat (ili trust) u pitanju, prihodi legata ili trasta moraju biti izvršnim dokumentom usmereni na novoosnovano preduzeće. Drugim rečima, prihodi (dividende, kamate na sredstva) u ovim instrumentima moraju biti preusmereni na novonastalo preduzeće pre podnošenja zahteva.

prezentuje dokaz o ovome, alternativa je da se prikaže što kompletniji elaborat o budućoj poslovnoj operaciji: biznis plan, finansijske projekcije za period od nekoliko godina, razvojni plan i slično. Takodje, Investitor mora da dokaže da će i sam biti zaposlen u svojem preduzeću, radeci poslove vezane za upravljanje firmom ili tako što će predsedavati bordom direktora i na taj način biti prisutan u novoosnovanom preduzeću. U situaciji kad vise lica osniva jednu firmu, potrebno je da svako od njih ulozi propisanu sumu novca i da su medjusobne uloge u buducem preduzecu detaljno odredjene i opisane. Takodje, mora se dokazati da svako pojedino ulaganje u zajedničku firmu donosi 10 (deset) novih radnih mesta u USA.

Kao što se vidi, gotovina nije problem. Malo je teže dokazati da su sredstva namenjena osnivanju novog preduzeca u slucaju kad se ista nalaze na bankovnom računu u trećoj zemlji. U ovom slucaju od podnosioca zahteva biće zatraženo da sredstva prebaci na račun Američke banke (može i u trećoj drzavi, samo da je banka amričkog porekla).

3. Potrebno je dokazati da je potreban broj lica potpisao Ugovore o radu sa novoosnovanim preduzećem. Ako Investitor nije u mogućnosti da

Prilikom predaje aplikacije za vizu potrebno je dokazati sledeće:

1. Dokaz da je novi pravni subjekat registrovan kao rezultat aktivnosti lica koje podnosi zahtev za izdavanje vize. Za ovo može poslužiti sledeće: dokaz o registraciji kod nadležnih organa, razne dozvole potrebne za rad preduzeća kao i dokaz o transferu sredstava na račun novog preduzeća ili preduzeća koje je stvoreno spajanjem više pravnih subjekata.
2. Dokaz o tome da je kapital u propisanom iznosu prebačen na račun preduzeća, dokazi o kupovini (ili lizing) opreme, nekretnina ili hartija od vrednosti (deonice, obveznice i druge hartije).
3. Dokaz o poreklu novca koji se ulaže. Ovo se dokazuje izvodom sa bankovnog računa gde se vidi da novac ima zakonsko poreklo (da bi se izbeglo tzv. “pranje novca”), rešenja o neasledjivanju, sudske presude i slicno. Najčešće se traže dokazi o tome šta je u aplikaciji za vizu navedeno kao izvor sredstava. Ako je to poslovna delatnost u zemlji porekla onoga koji podnosi zahtev, najbolje je imati izvode iz poslovnih knjiga koje pokazuju vrstu delatnosti (ugovore o prodaji robe i usluga, dokaze o uplatama i na kraju, finansijske knjige (izvode iz istih)). Sve ove dokumente treba imati u originalu, a foro-kopije sa overenim prevodom predati zajedno sa aplikacijom.
4. Dokaze o tome da je ulaganje kreiralo najmanje 10 novih radnih mesta. Ovo se dokazuje tako što se

prilazu poreski obrazci (ubiranje poreza od plata zaposlenih), formulari I-9 (formulari koje treba da ispuni svaki novo-zaposleni u USA) i slični dokazi koji prikazuju broj zaposlenih radnika u preduzeću (platni spisak, izvodi sa bankovnog računa). Ako novoosnovano preduzeće jos uvek nije ispunilo ovu obavezu, potrebno je priložiti detaljini Biznis Plan koji ukazuje na potrebu za najmanje 10 radnika u naredne dve godine da bi preduzeće uspesno poslovalo. Ako se ulaze u preduzeće koji ima poslovnih ili finansijskih problema, a što je takodje jedan od razloga za dobijanje ove vize, potrebno je prikazati kako će se održati broj radnika trenutno zaposlenih u preduzeću u sledećih dve godine.

5. Dokaze o tome da će ulagač biti aktivno uključen u upravljanjem preduzećem. U ovo se najčešće ubrajaju odluke borda direktora o postavljanju lica za direktora ili na neku od ključnih rukovodećih funkcija u preduzeću. Ako je preduzeće registrovano kao pratneršip, potrebno je da lice koje zahteva izdavanje ove vize bude jedan od generalnih pratnera sa pravom odlučivanja u svim važnim stvarima koje se tiču preduzeća.

Uslovni status nakon što je viza odobrena

Kada je jednom viza odobrena, Investor i članovi porodice dobijaju tzv. Uslovni status koji traje 2 (dve) godine. Ovaj status još uvek nije tzv. Green card (Useljenje u USA) već prelazni period u kojem treba da se pokaže da je delatnost novoosnovanog preduzeća uspešna i da zaposleni u ovom preduzeću redovno primaju plate. 90 dana pre isteka 2 (dve) godine od dobijanja vize Investitor je ovlašćen da aplicira za skidanje ovog Uslovnog statusa. Da bi u ovome uspeo, Investitor mora da pokaže:

- da je novoosnovana firma i dalje pravni subjekt u USA (nije ugašena ili započet postupak likvidacije)
- da je tokom ove dve godine aktivno učestvovao u poslovanju firme,
- da je propisana suma novca uložena u preduzeće i da je poslovanje novoosnovane firme započeto tako što je uloženi novac počeo da "cirkuliše" u poslovanju firme.

Ako je Investor u stanju da dokaže postojanje ova tri osnovna uslova, INS donosi odluku da se uslovni status u USA ukida i Investitoru i članovima njegovog porodičnog domaćinstva dodeljuje se status tzv. Green card ili useljenička viza (LPR status: Lawful Permanent Resident status koji se nakon 5 godina provedenih u USA može menjati u smislu traženja USA državljanstva).

Definicije koje koristi INS pri odlucivanju o zahtevima za EB5 (Investitor Green Card):

"Capital," for purposes of determining if an investment meets the \$500,000 or \$1,000,000 threshold, includes cash, equipment, inventory, other tangible property, and cash equivalents. Indebtedness secured by assets owned by the applicant may be considered capital, provided that none of the assets of the new business enterprise are used to secure the debt. All capital must be derived by lawful means.

U najkraćem, ovde se navodi minimalni iznos ulaganja (\$500,000) koji može biti sastavljen od gotovine, opreme, robe, ili ostalih dobara koje se mogu pretvoriti (prodajom, izdavanjem u zakup i slicno) u gotovinu. Sav kapital mora biti stečen u skladu sa zakonom (ne rezultat kriminalne delatnosti).

A "commercial enterprise" may take the form of any traditional business organization, whether publicly traded or privately held. The definition may include a holding company and its subsidiaries, provided that each subsidiary is engaged in a lawful, for profit business.

Preduzeće znači svaki zakonski oblik u organizacionom smislu. Može biti preduzeće čije se deonice nalaze na berzi, ali i preduzeće sa kojim to nije slučaj. To može biti holding kompanija ("majka" firma koja je većinski vlasnik kompanija "kćeri"), uz uslov da je delatnost preduzeća u skladu sa zakonom.

"Invest" means to contribute capital. Capital contributed in exchange for a

note, bond, convertible debt, obligation, or other debt arrangement between the applicant and the business enterprise is not considered an investment.

Ulaganje znači svež kapital. Obveznice i menice koje glase na ulagača a rezultat su sporazuma između ulagača i budućeg (ili postojećeg) preduzeća u koje se vrši ulaganje, kao i druge vrste "papirnih" aranžmana ne predstavljaju valjan oblik ulaganja za svrhu određivanja podobnosti ulagača za dobijanje vize.

A "troubled business" is one that has been in existence for at least two years and has incurred a net loss (as determined by generally accepted accounting principles) for the 12 or 24 month period prior to the applicant's priority date, if such loss is at least equal to twenty percent of the business's net worth prior to the loss.

Preduzeće koje još uvek postoji kao pravni subjekt i koje ima poslovnih i finansijskih problema znači ono preduzeće koje je u poslednje dve budžetske godine (obračunski period može biti 12 ili 24 meseca i mora biti izvršen na način propisan zakonom) imalo gubitke i to minimalno u iznosu od 20% od ukupne vrednosti preduzeća.

*When **multiple investors** are involved, **each investor** petitioning for a visa **must invest the required amount**, and each investment must lead to the creation of ten full-time jobs.*

U slučaju da ulaganje vrši više ulagača, potrebno je da svaki ulagač ponaosob uloži propisani iznos (najmanje \$500,000) i svako ulaganje ponaosob mora stvoriti uslove za zapošljavanje 10 novih lica.

*A “**new commercial enterprise**” is either:*

- *The **creation** of an original business*
- *The **purchase of an existing business** if reorganization results, or*
- *The **expansion of an existing business** by investment of the required amount of capital is it creates a substantial change in the net worth or number of employees. A substantial change is an increase of 40%, so that the post-expansion net worth or number of employees is at least 140% of the pre-expansion level.*

Novo preduzeće znači:

- Novi pravni subjekat (registracija potpuno novog preduzeća)
- Kupovina postojećeg preduzeća prilikom organizacionih promena
- Proširenje postojećeg preduzeća putem novih ulaganja kojom prilikom se vrše promene u broju zaposlenih ili u ukupnoj vrednosti preduzeća. Ove promene moraju biti u najmanjem iznosu od 40% od trenutne vrednosti preduzeća, tako da nakon organizacionih i vlasničkih promena ukupna vrednost preduzeća iznosi najmanje 140% od vrednosti istog pre izvršenih promena.

Labor Certification

Postupak za dobijanje "Labor Certification"

U većini slučajeva (izuzimajući prvu kategoriju - EB1) potrebno je da se aplicira za Labor Certification (LC). Zahtev za LC se podnosi Regionalnom Centru, a ne kod INS-a (Immigration and Naturalization Service). To je najčešće kancelarija Ministarstva za rad (Labor Department) države u kojoj se poslodavac nalazi ili u Regionalnim kancelarijama Saveznog Ministarstva za rad (Federal Labor Dept.). Službenik Regionalne kancelarije Saveznog ministarstva ima poslednju reč u izdavanju potvrde.

Do trenutka pisanja ovog priručnika Labor Certification se striktno odnosi na pojedinca i njegovu aplikaciju za Labor Certification. Predložene izmena zakona bi generalizovale postupak za LC (Labor Certification) utoliko što bi propisale postupak i uslove za dobijanje LC za pojedina zanimanja. Ovo bi uprostilo postupak, i ubrzalo i olakšalo dobijanje LC. Nadamo se da će do najavljenih promena doći uskoro. Do tada, objašnjenja koja slede su u punoj važnosti.

Da bi se uspešno zahtevao i dobio LC, lice koje aplicira treba da spada u jednu od grupa za koje je LC propisan zakonom. To su lica iz grupe EB-2 i EB-3. Za lica koja spadaju u grupu EB-1 AEC (Alien Employment Certification) nije propisan zakonom.

Ministarstvo za rad (Dept. of Labor - DOL) je propisao zahteve za pojedina zanimanja. Ustanovljene su dve liste –

Schedule A i Schedule B, i u zavisnosti kojoj od ove dve liste pripada zanimanje lica koje traži vizu (i LC) zavisi gde se aplicira i da li je potrebno pribavljati izuzeće od obaveze za dobijanje LC.

Na Listi A (Schedule A) nalaze se zanimanja za koja je DOL propisao da prava i zarade domaćih radnika nisu ugroženi u slučaju zapošljavanja lica sa stranim državljanstvom. Ovo je veoma bitno jer se zahtev za LC za ovu grupu zanimanja podnosi se direktno pri INS-u.

Na Listi B (Schedule B) nalaze se zanimanja za koja je DOL propisao da su prava i zarade domaćih radnika ugroženi u slučaju zapošljavanja lica sa stranim državljanstvom.

Zanimanja koja spadaju u **Schedule A**, a koja su izuzeta od LC su sledeca:

Grupa I

1. Fizikalni Terapeuti
(Physical Therapist),
2. Medicinske Sestre
(Registered Nurse)

Grupa II

"Lica sa univerzitetskom diplomom i izuzetnim znanjima i sposobnostima u oblasti nauke i umetnosti kao i lica koja spadaju u grupu čija se zanimanja smatraju deficitarnim zanimanjima."

Zanimanja koja spadaju u **Schedule B**, a koja nisu izuzeta od LC su sledeca:

1. Assemblers
2. Attendants, Parking Lot
3. Attendants (Service Workers such as Personal Service Attendants, Amusement and Recreation Service Attendants)
4. Automobile Service Station Attendants
5. Bartenders
6. Bookkeepers II
7. Caretakers
8. Cashiers
9. Charworkers and Cleaners
10. Chauffeurs and Taxicab Drivers
11. Cleaners, Hotel and Motel
12. Clerks, General
13. Clerks, Hotel
14. Clerks and Checkers, Grocery Stores
15. Clerk Typists
16. Cooks, Short Order
17. Counter and Fountain Workers
18. Dining Room Attendants
19. Electric Truck Operators
20. Elevator Operators
21. Floorworkers
22. Groundskeepers
23. Guards
24. Helpers, any industry
25. Hotel Cleaners
26. Household Domestic Service Workers

27. Housekeepers
28. Janitors
29. Key Punch Operators
30. Kitchen Workers
31. Laborers, Common
32. Laborers, Farm
33. Laborers, Mine
34. Loopers and Toppers
35. Material Handlers
36. Nurses Aides and Orderlies
37. Packers, Markers, Bottlers and Related
38. Porters
39. Receptionists
40. Sailors and Deck Hands
41. Sales Clerks, General
42. Sewing Machine Operators and Handstitchers
43. Stock Room and Warehouse Workers
44. Streetcar and Bus Conductors
45. Telephone Operators
46. Truck Drivers and Tractor Drivers
47. Typists, Lesser Skilled
48. Ushers, Recreation and Amusement
49. Yard Workers

Postupak za dobijanje LC

Poslodavac ili lice koje aplicira za LC podnosi zahtev za LC, uključujući formular ETA Form 750 A i B kod nadležne kancelarije (Detaljni spisak po drzavama se nalazi u sastavu USAvize.com Kompleta Dokumentata za vize iz ove kategorije). Nakon toga kancelarija koja je zaprimila zahtev izdaje tzv. “priority date” – datum kada je zahtev zaprimljen i na osnovu kojeg se ostvaruju sva pripadajuća procesna prava u postupku pribavljanja vize.

Nakon toga, budući poslodavac se obaveštava o tome da ima zakonsku obavezu da objavi oglas o upražnjenom radnom mestu u lokalnim novinama (3 dana za redom), ili u nekim od specijalizovanih publikacija (strukovni magazin ili slicno) u oblasti delatnosti firme.

Sledeći korak kancelarije koja je zaprimila prijavu je da obavesti Biro za zapošljavanje i pokuša da pronadje nekoga ko bi bio zainteresovan i kvalifikovan za dotično radno mesto medju domaćim radnicima (stručnjacima).

Poslodavac ima obavezu da pozove na razgovor sve zainteresovane koje su se prijavili za slobodno radno mesto za koje je objavio oglas. Poslodavac može da odbije da zaposli kandidate koji su se javili na oglas samo iz rezurnih, poslovnih razloga kao što su nedostatak obrazovanja ili radnog iskustva koje je potrebno za obavljanje posla koji je oglašen.

Sledeći zahtev je da je zarada koja je dogovorena sa licem koje ima strano

državljanstvo i dolazi da radi u USA *veća* od prosečne zarade koja se isplaćuje domaćim radnicima i stručnjacima iz predmetne oblasti. Ovo se odnosi na geografski region u kome se poslodavac nalazi. Za utvrđivanje prosečne zarade u regionu koriste se različiti metodi. U najkraćem, postoje različite agencije koje prema rezultatima svojih istraživanja određuju koliko iznosi prosečna zarada koja se u trenutku rešavanja aplikacije za LC isplaćuje u regionu. Poslodavac ili lice koje aplicira za LC može takodje da ponudi i rezultate sopstvenog istraživanja o visini prosečne zarade u datoj oblasti uz ispunjenje nekih uslova (da rezultati nisu stariji od 2 godine od dana podnošenja dokumentacije, da se odnosi na konkretno zanimanje koje je predmet LC aplikacije, da se odnosi na konkretni geografski region, da izražava prosek zarada za pojedinačno predmetno zanimanje u razlicitim granama industrije).

Zbog svega navedenog, postupak za LC može da potraje dugo (u proseku i do godinu dana). Kao što je navedeno na početku, lica koja poseduju zanimanja sa Liste A traze LC od INS-a direktno. Na ovaj način se bitno skraćuje vreme čekanja na rešavanje po zahtevu za LC.

Jedan od načina da se vreme koje je u proseku potrebno za izdavanje LC jeste zahtev za tzv. “Reduction of Recruitment Efforts”. U najkraćem, poslodavac koji je pokušao da regrutuje domaću radnu snagu za isti posao i u tome nije uspeo podnosi ovaj zahtev zajedno sa zahtevom za LC za stranog radnika, dokazujući da je pokušao sve da pronadje domaću zamenu za stranog radnika, ali da u tome i pored iskrenog napora nije uspeo.

Za lica koja spadaju u kategoriju EB-1 (Izuzetni profesori univerziteta i naučni radnici i menadžeri multinacionalnih kompanija) nije potrebno da se vrši AEC (Alien Employment Certification) tako da je vreme potrebno za rešavanje zahteva za izdavanje viza licima iz ove grupe znatno kraće. Takodje, lica koja spadaju u grupu EB-3, za koja je potrebno vršiti LC, mogu biti izuzeta od ovoga u slučaju da postoji razlog da im se izda NIW (National Interest Waiver).

Postupak za dobijanje LC za permanentno zapošljavanje treba razlikovati od sličnog postupka za dobijanje LC za neke od privremenih (non-immigrant) viza – na primer, H (radne) vize. Kad su u pitanju privremene (non-immigrant) vize, postupak za LC je znatno kraći i jednostavniji iz razloga što, za razliku od permanentnog zapošljavanja koje u većini slučajeva jeste garancija za dobijanje statusa useljenika (Permanent Resident Status), ovaj donosi samo privremeni (non-immigrant) status.

Zahtev za dobijanje useljeničkog (Permanent Resident) statusa u USA

Nakon što je budući zaposleni izrazio želju da radi u USA i budući poslodavac se saglasio ili nakon što je lice stiglo u USA i pribavljen je LC (ako je to potrebno, *vidi raspravu gore*), zahteva se (aplicira) kod INS-a za status useljenika (Permanent Resident Status).

Ovo se može uraditi na dva različita načina, u zavisnosti od mesta gde se ovo lice nalazi:

- 1) u Konzularnom predstavništvu u zemlji iz koje ovo lice dolazi (Consular Processing) ili
- 2) direktno kod INS-a, gde se zahteva tzv. Promena statusa u USA (Adjustment of Status).

Kada konzularno predstavništvo rešava o zahtevu za izdavanje vize potrebno je više vremena da bi se odlučilo o zahtevu. Ovo zbog prostog razloga što konzularno predstavništvo sve svoje zahteve mora da prosledi INS-u u zemlji matici. Drugi razlog je što većina konzularnih predstavništva mora da čeka rezultate istrage koju INS, po slovu zakona, zahteva od različitih službi sigurnosti (terorizam, nacionalna bezbednost). Treći i najtrivijalniji razlog je što su Konzularna predstavništva u većini zemalja trećeg sveta "poplavljena" zahtevima za izdavanje različitih vrsta viza.

Takodje, postoji jedna važna razlika izmedju ova dva načina za dobijanje vize. Kada je o zahtevu za izdavanje vize rešavalo Konzularno predstavništvo (konzularni službenik) i taj zahtev je

negativno rešen, skoro da i ne postoji mogućnost žalbe.

Zbog svega ovoga, a uz ispunjenje pojedinih uslova, najpoželjnije je da lice koje traži vizu iz ove grupe (EB 1-3, a ponekad i EB5) dodje u USA kao nosilac neke od Privremenih (non-immigrant) viza i da nakon što se poslodavac saglasi da ga zaposli, zahteva Promenu statusa (Adjustment of status). Ovo može biti, recimo, studentska viza, H (radna) viza, B-1 (Poslovna poseta) ili slično.

Iako i u ovom slučaju ceo postupak može trajati i nekoliko meseci do godinu dana (a nekad to može biti i jedan dan) postoje dva dobra razloga da se ide na ovu soluciju:

- u većini slučajeva Dozvola za rad (Work Authorization) dobija se odmah nakon inicijalnog odobrenja (što ne treba poistovetiti sa konačnim odobrenjem) i
- u nekim slučajevima može se putovati iz i u USA (Advanced Parol), iako je pravilo da se nakon inicijalnog odobrenja aplikacije ne može napuštati USA.

U pojedinim slučajevima, medjutim, bolje je zahtev za vizu podneti u Konzularnom predstavništvu u zemlji iz koje lice koje traži vizu dolazi. Ovo se može pravdati iz nekoliko razloga i u mnoštvu različitih situacija. Na primer, ako je lice koje zahteva izdavanje vize bilo "van statusa" u USA (ostalo u USA nakon isteka vize, radilo u USA iako status u kojem je bio to nije dozvoljavao) ili u slučaju tzv. "double intent" – kada je ovo lice priložilo dokaze (u Konzulatu ili pri ulasku u USA) da nije zainteresovano za ostanak u USA, a sada traži Promenu statusa što je protivno onome što je bilo

navedeno u zahtevu za Privremenu (mom-immigrant) vizu. Kod konzularnog rešavanja mnoga od ovih pitanja mogu

ostati netaknuta, što nije slučaj sa zahtevom za promenu statusa.

Copyright ©2002 by **USAvize.com**
All Rights Reserved.

Copyright Notice

USAvize.com je zaštićeni znak i materijali koji nose USAvize.com znak su zaštićeni USA zakonima i drugim međunarodnim propisima koji regulišu autorska prava.

Kopiranje i umnožavanje USAvize.com materijala bez odobrenja vlasnika autorskih prava nije dozvoljeno i predstavlja krivično delo za koje je u USA i u drugim zemljama zaprećena novčana kazna i kazna zatvora.

Autorska prava za materijale koji pripadaju drugima ili se mogu koristiti uz tzv. "fair use doctrine", kao i materijali za koje autorska prava pripadaju saveznim ili drugim javnim institucijama i organizacijama pripadaju ovim institucijama i organizacijama respektivno i na ista USAvize.com ne polaže autorska prava.

Kupovina USAvize.com materijala i korišćenje istih ne predstavlja pravni savet niti ustanovljava attorney-client (advokat-klijent) odnos. USAvize.com nije advokatska kancelarija niti predstavlja ovlašćenu vladinu agenciju bilo koje vrste. Informacije date u pojedinačnim Kompletima Dokumentata su generalnog karaktera i ne odnose se na raznovrsne, pojedinačne slučajeve.

USAvize.com, njegovi vlasnik/vlasnici i/ili lica zaposlena u USAvize.com, nisu odgovorni za eventualne štete i sudske troškove nastale usled korišćenja materijala koji pripadaju USAvize.com. Korišćenje USAvize.com materijala podrazumeva potpuno razumevanje i pristanak na gore navedene uslove.

Bibliografija:

"Immigration Procedures Handbook" - 2002 Edition,
Austin T. Fragomen, Jr., A. Del Rey, Steven C. Bell

"Steel on Immigration Law 2d" - 1998, 1999, 2000, 2001, 2002
Richard D. Steel

"Immigration Briefings", Year 1999, 2000, 2001, 2002
Various Authors, West Group, 1999, 2000, 2001, 2002

"Interpreter Releases", Year 1999, 2000, 2001, 2002

Westlaw - on-line legal research tool, 1999, 2000, 2001, 2002

INS Web Site at: <http://www.ins.usdoj.gov>

ImmForm*Plus* 2.5, Form Flow Software, CBC 2002 Edition

Notes:

